

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΡΟΣ Α

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

	Σελ.
1. Εισαγωγή	
1.1. Ιστορική ανασκόπηση.	1
1.2. Σκοπός της Μετεωρολογίας	6
1.3. Κλάδοι της Μετεωρολογίας	7
1.4. Εφαρμοσμένη Μετεωρολογία	9
1.5. Σχέση της Μετεωρολογίας με άλλες επιστήμες . .	11
1.6. Καιρός και κλίμα.	11
1.7. Σχέση της Μετεωρολογίας και των εργασιών του τοπογράφου Μηχανικού.	13
2. Η Ατμόσφαιρα	
2.1. Η εξέλιξη της γήινης ατμόσφαιρας.	15
2.2. Ορισμός και μέθοδοι υπολογισμού του ύψους της ατμόσφαιρας.	17
2.3. Φυσική διαίρεση της ατμόσφαιρας.	21
2.4. Η Ιονόσφαιρα.	28
2.5. Η Μαγνητόσφαιρα.	30
2.6. Ζώνες Van Allen.	32
2.7. Σύνθεση ατμόσφαιρας (κατώτερης).	33

III

3. Ηλιακή ακτινοβολία	
3.1. Ο Ήλιος.	40
3.2. Η ηλιακή ακτινοβολία.	41
3.3. Η ηλιακή σταθερά και ο υπολογισμός της.	43
3.4. Η ηλιακή ακτινοβολία στην ατμόσφαιρα της Γης.	47
3.5. Επίδραση της ατμόσφαιρας στην ηλιακή ακτινο- βολία.	49
3.6. Γεωγραφική καί εποχική κατανομή της ηλιακής ακτινοβολίας στην επιφάνεια της Γης.	50
3.7. Γήινη ακτινοβολία.	52
3.8. Το ισοζύγιο των ακτινοβολιών	53
3.9. Μετρήσεις ακτινοβολίας με τους δορυφόρους.	54
4. Θερμοκρασία του αέρα	
4.1. Ορισμός - Θερμομετρικές κλίμακες.	56
4.2. Πηγές θερμότητας.	58
4.3. Μετάδοση της θερμότητας - Θέρμανση της ατμό- σφαιρας.	59
4.4. Παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση της θερμοκρασίας σ' ένα τόπο.	61
4.5. Αδιαβατικές μεταβολές στην ατμόσφαιρα.	65
4.6. Έργο που παράγεται από αέριο.	67
4.7. Επίδραση των υδρατμών στις αδιαβατικές λει- τουργίες.	68
4.8. Μεταβολή της θερμοκρασίας με το ύψος στην ελεύθερη ατμόσφαιρα.	70
4.9. Θερμοδυναμικά διαγράμματα.	72
4.10. Αναστροφές της θερμοκρασίας.	74
5. Το νερό στην ατμόσφαιρα	
5.1. Γενικά.	79

5.2. Εξάτμιση.	81
5.3. Υγρασία του αέρα.	83
5.4. Θερμοδυναμικές θερμοκρασίες.	87
5.5. Ολική ποσότητα των υδρατμών που περιέχονται σε μιά αέρια στήλη (υετίσιμο νερό).	90
5.6. Καταστατικές εξισώσεις.	91
5.7. Ημερήσια και ετήσια πορεία της απόλυτης και της σχετικής υγρασίας του αέρα.	95
5.8. Μεταβολή της απόλυτης υγρασίας με το ύψος.	96
5.9. Συμπύκνωση των υδρατμών στην ατμόσφαιρα.	97
5.10. Φυσικές διεργασίες κατά τη συμπύκνωση των υδρατμών.	99
5.11. Μετεωρολογικές διεργασίες κατά τη συμπύκνωση των υδρατμών.	101
6. Βροχή	
6.1. Νέφη.	108
6.2. Νέφωση.	110
6.3. Ομίχλη.	111
6.4. Βροχή.	112
6.5. Πορεία και γεωγραφική διανομή της βροχής.	117
6.6. Τα υπόλοιπα υδατώδη ατμοσφαιρικά αποβλήματα.	119
6.7. Συμπυκνώσεις υδρατμών στο έδαφος.	121
7. Ατμοσφαιρική πίεση	
7.1. Γενικά - Ορισμός.	123
7.2. Ισοβαρείς καμπύλες.	125
7.3. Βαροβαθμίδα-Βαρομετρική τάση. Ισαλοβαρείς καμπύλες. Διανομή της ατμοσφαιρικής πίεσης στην επιφάνεια της Γης.	127
7.4. Υδροστατική εξίσωση - Γεωδυναμικό.	12 ^ο

7.5.	Πρότυπη ατμόσφαιρα.	131
7.6.	Ισουψείς καμπύλες.	132
7.7.	Βαρομετρική υψομετρία.	133
7.8.	Αναγωγή της πίεσης στη Μ.Σ.Θ..	134
8.	Άνεμοι	
8.1.	Γενικά.	135
8.2.	Δυνάμεις που ρυθμίζουν την κίνηση του ανέμου.	136
8.3.	Γεωστροφικός άνεμος.	140
8.4.	Άνεμος βαροβαθμίδας.	141
8.5.	Απόκλιση του ανέμου.	144
8.6.	Ο άνεμος στα κατώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας.	146
8.7.	Γενική κυκλοφορία της ατμόσφαιρας.	147
8.8.	Είδη ανέμων.	149
8.9.	Άνεμοι της Ελλάδας.	152
9.	Μέτωπα - Υφέσεις - Αντικυκλώνες - Καταιγίδες	
9.1.	Αέριες μάζες.	155
9.2.	Μετωπικές επιφάνειες και μέτωπα.	156
9.3.	Υφέσεις (Κυκλώνες).	160
9.4.	Αντικυκλώνες.	163
9.5.	Καταιγίδες.	164
10.	Χάρτης καιρού - Πρόγνωση καιρού	
10.1.	Παρατήρηση και ανταλλαγή πληροφοριών.	169
10.2.	Κατασκευή και ανάλυση χαρτών καιρού επιφανείας.	171
10.3.	Πρόγνωση του καιρού.	175

VI

ΜΕΡΟΣ Β'

Μετεωρολογικά Όργανα

1. Μετεωρολογικός Σταθμός και Μετεωρολογικά Όργανα	
1.1. Ορισμοί	179
1.2. Μετεωρολογικά όργανα.	179
1.3. Μετεωρολογικός σταθμός.	181
2. Μέτρηση της θερμοκρασίας	
2.1. Είδη θερμομέτρων.	184
2.2. Θερμομετρικές κλίμακες και ακρίβεια ανάγνωσης θερμομέτρων.	185
2.3. Σφάλματα και ανάγνωση θερμομέτρων.	185
2.4. Θερμόμετρα και θερμογράφοι αέρα.	186
3. Μέτρηση της υγρασίας	
3.1. Υγρόμετρα και υγρασιόμετρα.	190
3.2. Υπολογισμός της απόλυτης και της σχετικής υγρασίας του αέρα με το ψυχρόμετρο.	192
4. Μέτρηση της ατμοσφαιρικής πίεσης	
4.1. Γενικά - Ορισμός.	194
4.2. Είδη βαρομέτρων.	195
4.3. Υδραργυρικά βαρόμετρα - Διορθώσεις στην ανάγνωση των υδραργυρικών βαρομέτρων.	196
4.4. Μεταλλικά βαρόμετρα - Σφάλματα των μεταλλι- κών βαρομέτρων.	200
4.5. Βαρομετρική υψομέτρηση.	205

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Παράδειγμα βαρομετρικής υψομέτρησης.	209
2. Μετεωρολογικοί πίνακες	